

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АГРОБІЗНЕС

Рівень вищої освіти –**другий (магістерський)**

Освітня програма Агрономія

Спеціалізація (за наявності) Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2
від “23” вересня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Агробізнес
Викладач	Шеленко Діана Іванівна
Контактний телефон	+380990662326
E-mail викладача	diana.shelenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	2/3
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kag.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма дисципліни “Агробізнес” ґрунтується на системному підході до ефективної взаємодії всіх ланок виробництва в агросфері: зберігання, транспортування, переробка сільськогосподарської продукції і доведення до продажу шляхом налагодження управлінського, технологічного процесу, залучення матеріально-технічних і фінансових ресурсів для задоволення попиту і вимог споживачів.

Реалізація програми цього курсу здійснюється на лекціях з теоретичних і прикладних аспектів цієї галузі, практичних навчальних турах, бізнес-тренінгах, а також шляхом ознайомлення із демонстраційними полями різних культур і технологій, пробного маркетингу продукції та навчальної практики.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Агробізнес» є формування у студентів сучасного управлінського мислення, системи теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття та виконання рішень у сфері агробізнесу.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, дискусійне обговорення проблемних питань. При викладанні навчальної дисципліни використовуються словесні методи: обговорення та аналіз лекційного матеріалу; конспектування; використання опорних конспектів лекцій.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних даних, звітних даних суб’єктів господарювання та умовних даних; проведення практичних письмових робіт та вправ із застосуванням виробничо-практичних методів; використання навчальних та контролюючих тестів; вирішення проблемних ситуаційних завдань. Обчислення здійснюються за допомогою Microsoft Excel.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Агробізнес” є:

- ознайомлення студентів з відповідними поняттями, категоріями, системами міжнародного агробізнесу та механізмами його здійснення;
- набуття практичних навичок в розробці та реалізації маркетингових стратегій виходу агропромислових підприємств на зовнішній ринок;
- виховання здатності до творчого пошуку напрямків та резервів удосконалення управлінської та маркетингової діяльності агропромислового підприємства на вітчизняних та міжнародних ринках.

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває автономності та відповідальності, що проявляється у такому:

- здатність управління комплексними діями;
- здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі презентації, наукового звіту, доповіді;
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК - Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- ЗК2.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК3.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК4.** Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК5.** Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності:

- СК2.** Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії;
- СК5.** Здатність розв’язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

Програмні результати навчання:

- ПРН9.** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства;
- ПРН10.** Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об’єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів;
- ПРН11.** Здійснювати бізнесове проектування і маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок;
- ПРН12.** Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, Е тому

числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

5. Організація навчальної дисципліни			
Обсяг навчальної дисципліни – 90 годин			
Загальна кількість			
16			
14			
60			
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Норматив на/вибіркова
3	201 Агрономія	2	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання дисципліни та її структура. Соціально - економічні основи підприємництва і агробізнесу.	1		2
Тема 2. Розробка стилю і атрибутів агробізнесу.	1		8
Тема 3. Організаційно-правові форми та умови функціонування структур агробізнесу.	1		8
Тема 4. Ринкове середовище в агропромисловій сфері, його вивчення і прогнозування.	1		6
Тема 5. Проведення дієвої гри «Успішний агробізнес».		2	8
Тема 6. Приватна власність на землю і майно – основа розвитку підприємництва.	2	2	4
Тема 7. Аналіз прибутковості аграрного виробництва. Бізнес-планування в підприємстві.	2	2	4
Тема 8. Складання бізнес-плану агропідприємництва.	2	2	6
Тема 9. Агробізнес США, Канади та Японії.	2	2	6
Тема 10. Сучасні аспекти світової продовольчої проблеми.	2	2	4
Тема 11. Основні тенденції розвитку аграрного виробництва у світі.	2	2	4

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів 30 отримує під час проведення практичних занять; 50 балів здобувач освіти отримує за складання заліку.
Вимоги до письмових робіт	Підсумкові письмові роботи виконуються у формі контрольної роботи. Контрольні роботи складаються з 5 завдань кожне з завдань оцінюється максимально 10 балами.
Практичні заняття	При оцінюванні практичних занять враховується: рівень теоретичної підготовки та виконання завдань для СРС,

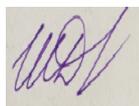
	розуміння мети та завдання роботи, самостійність та акуратність виконання і оформлення роботи, якість отриманих результатів, заповнення таблиць, виконання малюнків тощо, логічність та грамотність зроблених висновків.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав ЗО. Здобувач освіти допускається до заліку за умови виконання усіх запланованих видів робіт та отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Політика дисципліни передбачає дотримання правил поведінки ЗО і викладачів, передбачених Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Відвідування занять	ЗО зобов'язані відвідувати усі заняття (лекції та практичні), незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення до складання семестрового контролю. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються. У будь-якому випадку. ЗО зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх передбачених видів робіт.
8. Рекомендована література	
Література: Основна	
1. Павловська Л.Д. Економіка підприємства: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2019. 640 с. 2. Малиновський А.С. Системне відродження сільських територій в регіоні радіаційного забруднення: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2017. 604 с. 3. Андрійчук В.Г. Економіка агропромислового комплексу: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с. 4. Малік М.Й., Федієнко П.М. Аграрна реформа і розвиток підприємництва. Київ: ІАЕ УААН, 2018. 271 с. 5. Ільчук М.М., Іщенко Т.Д. Підприємницька діяльність та агробізнес: підручник. Київ: Вища освіта, 2016. 543с. 6. Рекомендації щодо планування розвитку малого та середнього підприємництва на рівні регіонів та територіальних громад. Київ, 2021. 61 с.	
Наочні матеріали	
1. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р., зі змінами і доповненнями. 2. Спільна діяльність малих та середніх виробників сільськогосподарської	

продукції як проста форма кооперації (у формі договору простого товариства): методичні рекомендації / Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, О.Г. Шпикуляк та ін. К. : ННЦ «ІАЕ», 2022. 60 с

Наукові публікації

1. Hryhoriv Ya., Butenko, A., Nechyporenko V., Lyshenko M., Ustik T., Zubko V., Makarenko N., Mushtai V. (2021). Economic Efficiency of *Camelina sativa* Growing with nutrition optimization under conditions of Precarpathians of Ukraine. *Journal of Agricultural Science*, 2. XXXII. p. 232–238.
2. Savka M., Chernevyy Y., Yatsiv I., Balaniuk I., Shelenko D., Yatsiv S. Forecasting parameters of farm development at the regional level using the stella program Stella. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2022. Vol. 44. No. 2: 209-222. <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2976/2227> ISSN 2345-0355.
3. Karbivska U.M., Butenko A.O., Asanishvili N.M., I.M. Malinovskaya, A.V.Holodna, H.S. Konyk, H.Ya. Panakhyd, A.H. Dzyubailo. H.M. Solovei, N.Ya. Hetman, M.D. Voloshchuk, Ya.Ya. Hryhoriv, O.Yu.Turak, O.D. Turak.(2021) Economic and energy efficiency of growing cereal grasses. *Modern Phytomorphology*.
4. Матковський П.Є., Сас Л.С., Шеленко Д.І. Розроблення інформаційної та обліково-аналітичної платформи для сільськогосподарських виробників і споживачів. *Інтелект XXI*. № 6, 2021. № 6. С 51–54.
5. Humeniuk M., Shelenko D., Nemish D., Balaniuk I. (2021). Improving the efficiency of agricultural entrepreneurship by processing rapeseed to biodiesel. *Scientific Papers. Series “Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”*, Vol. 21(3). pp. 431–438. <http://managementjournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/2617-improving-the-efficiency-of-agricultural-entrepreneurship-by-processing-rape-seed-to-biodiesel>
6. Гуменюк М.М., Неміш Д.В., Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І. Основні чинники ефективного функціонування малого аграрного підприємництва. *Вісник аграрної науки*. 2021, № 9 (822). С. 80-88.

Викладач

Діана ШЕЛЕНКО